

Matkaveneilyvalmennus

Hannele Naatulan kokemuksia kahden pikkupojan äitinä pitkiltä moottorivenematkoilta 2000 – luvun alkupuolelta.

Matkalla pikkulasten kanssa moottoriveneessä

Harrastamista ei tarvitse lasten vuoksi mitenkään rajoittaa, päinvastoin: Veneily suo perheelle monipuolisia harrastusmahdollisuuksia ja on lapsiperheelle oikeastaan tavallistakin antoisampaa. Veneily on mielestäni kaikkein paras perkeharrastus! Lapset viihtyvät luonnostaan hyvin yhdessä vanhempiensa kanssa veneen ahtaissakin tiloissa. Maalaisjärjellä selviää kaikista tilanteista, mutta matkanteko on syytä tehdä lasten ehdoilla. Lasten kanssa mielenkiintoista on se, että koska lapset kasvavat ja kehittyvät kaiken aikaa, joka vuosi ollaan uuden tilanteen edessä. Itselläni on tätä kirjoitettaessa kokemusta 0-, 1-, 2-, 3- ja 4-vuotiaan lapsen kanssa veneilystä.

LIIVIT

- Pelastusliivit ovat uimataidottoman lapsen tärkein turvallisuusvaruste.
- Meillä sääntö sanoo, että liivejä pidetään aina veneen ulkotiloissa. Säännöstä voidaan tehdä poikkeus esimerkiksi takakannella kylvettäessä, mutta poikkeustapauksista on sovittava aina erikseen.
- Lapsi hyväksyy liivien käytön nopeasti, eikä sen jälkeen purnaa.
- On tärkeää, että liivit ovat 1) oikean kokoiset. Keväällä tarkistettava liivien painoraja, joka on talven aikana saattanut ylittyä. Vaatteet lisäävät painoa! 2) oikein päälle puettu. Jos liivejä ei ole kunnolla puettu, ja hihnat eivät ole kiinni, ei liiveistä ole tositilanteessa mitään hyötyä.
- Merkillä ei ole väliä, mutta käyttömukavuuteen kannattaa kiinnittää huomiota.
- Liivien kanssa kellumista voi harjoitella talvellakin uimahallissa. Uimahallissa käyminen ja uimakoulut ovat muutenkin tärkeitä, sillä uimataito on veneilevän lapsen paras henkivakuutus.
- Huom. Vaippa kelluttaa ja voi kääntää vauvan ylösalaisin vedessä.

VAIPAT

- Kertakäyttövaipat ovat veneilijälle ainoa järkevä vaihtoehto. Ekologisten kestovaippojen kanssa lutraamisen voi jättää kotioloihin
- Vaippoja kannattaa varata riittävä reservi, sillä saariston kaupoista niitä ei välttämättä saa. Ei ole hassua varata lähtiessä vaippoja mukaan koko loman ajaksi, jos säilytystila sen sallii. Baltiassa niitä ei edes myydä muuta kuin isoimmissa kaupungeissa.

- Vaippojen kulutus on 4-5 vaippaa / päivä.

RUOKAILUT

- Pikkulapsen ei voi antaa odottaa ruokaa nälän yllättäessä, joten ruokaa pitää olla valmis tarjoamaan milloin vain, myös matkan aikana.
- Yli 2 vuotias lapsi ruokailee aikuisen tavoin, sitä nuorempi tarvitsee erityisjärjestelyjä.
- Imeväisikäisen ruoka kulkee äidin mukana aina tuoreena ja sopivan lämpöisenä. Silti kannattaa varata mukaan joitakin tetroja äidinmaidonkorviketta ja hörpyttelymuki tai tuttipullo kaiken varalta. Rintamaidon lisäksi on tarjottava vesilisää helteellä.
- Jo kiinteää ruokaa syövälle tarjotaan purkkiruokaa: Bona, Piltti, Semper. Purkit säilyvät avaamattomina lämpimässä. Lastenruokasäilykkeitä on saatavana tietyin rajoituksin koko Itämeren piiristä
- 1-2 vuotiaskaan ei pysty vielä syömään esim. voileipää tai karkeaa ”aikuisten ruokaa”, joten purkkiruokaa on varattava. Kannattaa huomata, että lastenruokia ei myydä Baltian ruokakaupoissa, ei myyty ainakaan vielä pari kesää sitten. Purkkiruokakulutukseksi voi laskea on 2 purkkia/päivä, sen lisäksi tulee puurot, sekä tuoreet hedelmät, kasvikset jne. ja ruokavaliomuodostuu riittävän monipuoliseksi
- Purkkiruuan voi vallan hyvin tarjota lapselle lämmittämättä n. 20-asteisena. On aikuisten hömpötyksiä, että ruoka pitäisi välttämättä lämmittää. Haluttaessa lämmitetään vesihautteessa liedellä tai mikrouunissa.
- 1 vuoden täyttänyt voi jo syödä ulkona esim. pasta-annokset ovat sopivia.

PYYKKIHUOLTO

- Vaikka sanotaan, että kesäsäissä selvittää ns. vähin vaattein, lapsiperhe varaa mukaan reilusti vaatteita, liinavaatteita ja pyyhkeitä, säilytystilan ehdoilla, tottakai.
- Lasten vaatteiden kanssa sellainen ongelma, että koska lapsi kasvaa nopeasti, kulloinkin sopivaa kokoa olevia vaatteita ei kannata hankkia koko kuukauden varastoa.
- Lisäksi lapselle voi joutua vaihtamaan usean vaatekerran päivässä siinä missä aikuinen käyttää t-paidan/päivä... pyykkäysväli lyhenee
- Pyykit kannattaa lajitella siten, että pakataan vauvan ja pikkulasten pyykit erikseen, nopeuttaa pyykille lähtöä, kun sopiva tilaisuus koittaa.
- Itämeren länsipuolen vierassatamissa pyykkitupia riittämiin. Baltiassa pesulat ovat edullisia. (2009)

PESEYTYMINEN

- Lämmin painevesi helpottaa pesupuuhia. Oma suihku on jo loistavaa ylellisyyttä.
- Vierassatamien pesutilat voivat olla siisteydeltään ja kunnoltaan mitä sattuu, eikä niissä juuri ole huomioitu pikkuasiakkaiden tarpeita - Suomessakaan.
- Vierassatamien pesutiloissa on yleensä naisten ja miesten osastot erikseen, joten koko perhe ei voi peseytyä yhdessä.
- Muoviset suihkusandaalit kannattaa varata mukaan myös vierassatamien suihkuissa käyville lapsille, sillä jalkasieni ei ole kiva matkamuisto.
- Oma muoviamme pakataan pikkulapselle mukaan. Siinä on mukava kylpeä vaikka ulkosalla.

ASUMINEN JA OLESKELU VENEESSÄ

- Pikkulapselle maistuu uni matkan aikana. Kun koneet käynnistetään, lapsi nukahtaa. Näin

käy helposti vielä koululaisellekin.

- Vauva matkustaa turvallisesti vaununkopassa, auton turvakaukalossa tai sitterissä, joka on tuettu paikalleen niin, ettei se pääse merenkäynnissäkään kaatumaan tai siirtymään paikaltaan.

- Kuulosuojaimia kannattaa käyttää, mikäli melutaso ylittää 80 dB.

Maatalouskaupoista/rautakaupoista saa lasten kuppisuojaimia. Meillä meluongelma poistui veneen vaihdon myötä.

- Liian pitkät päivamatkat kannattaa unohtaa, ettei lapsi kyllästy matkantekoon. Satamissa on lapselle huomattavasti enemmän aktiviteettia tarjolla kuin liikkuvassa veneessä, varsinkin jos on kohtalainen keli.

- Aktiivi-ikäisten kanssa sadepäivät voivat olla vaikeita. Lapsi turhautuu pienissä tiloissa tekemisen puutteessa. Sadepäiviä kannattaa ennakoida varaamalla mukaan pc-pelejä, elokuvia, kirjoja... joita kannattaa varata riittävästi mukaan jo kotoa. Suomen ulkopuolella liikuttaessa on turha etsiä kaupoista suomenkielistä lasten- ja nuortenkirjallisuutta. Viime kesän eskaaderilla huomattiin, että lukemista harrastavalle koululaiselle kirjoja pitää varata mukaan kokonainen kirjasto: jopa 1-2 kirjaa/päivä. Kuukauden pituista matkaa varten tarvitaan aika monta kirjaa.

- Piristävä sadepäivän puuha on myös kylpyläkäynti.

- Lapsille kannattaa tehdä etukäteen ja hyvissä ajoin selväksi pelisäännöt veneessä eri tilanteissa, erityisesti rantauduttaessa. Silloin pikkulapset istuvat paikoillaan ja odottavat rauhassa, että kiinnitytään.

- Vaikein ikä ½ - 1 vuotias konttaava ja vasta kävelemään oppinut lapsi: erikseen esim. makuukajuuttaan järjestettävä turvallinen leikkikehätyyppinen oleskelupaikka, josta lapsi ei pääse pois,

- Jo 1-vuotias oppii liikkumaan veneen sisätiloissa omin avuin, muksahtelee ensin jonkin aikaa...

- Vesillä ja satamissa viihdytään paljon ulkotiloissa. Vauva eli alle 1 vuotias on suojattava kokonaan auringolta. Leikki-ikäiselle on voideltava kunnon suojakertoimet lasten omilla auringonsuojavoiteilla, rasvaa lisättävä päivän mittaan.

- Alle 1-vuotiaan lämmönsäätely kehittymätöntä, helteellä voi lasta voi viilentää laittamalla kostean sideharson paljaalle iholle.

- Itkuhälytin vapauttaa vanhemmat iltanuotion äärelle, kun lapset ovat nukahtaneet. Ovet ja luukut muistettava lukita siten, että lapset eivät pääse ulos, jos sattuvat heräämään.

LIKKUMINEN MAISSA

- Rintareppu/rinkka. Valjaat talutettavalle 1-2 vuotiaalle, kätevät laiturilla ja kaupungilla. Vaunut/rattaat mukaan. Polkupyörä + turvaistuin/peräkärä myös ostosten kuljettamiseen.

LEIKKI-IKÄISEN AKTIVITEETIT

- Vesileikit ovat ykkönen! Pulikointi omassa puhallettavassa uima-altaassa on kätevä, sillä lapsille sopivia matalia hiekkarantoja ei luonnonsatamissa välttämättä ole...

- Haavileikit n. 4 ikävuodesta eteenpäin. Myöhemmin kumiveneellä ajelut, vesihiihto, snorklaus jne.

- Keinut, kiipeilytelineet, hiekkalaatikot. Jo yksi yksinkertainen leikkiväline / satama tarjoaa viihdykettä pikkulapselle pitkäksi aikaa

- Ulko- ja hiekkalelut mukaan. Ylipäättään kannattaa suosia uppoamattomia leluja, tulee poru, kun suosikkipikkuauto uppoaa satama-altaan pohjaan

- Matka-ajoin ja sadepäiviksi kirjoja, myös lintu- ja kalakirjat, matkakohteista kertovat kirjat

- Muovailuvahat, askarteluvälineet (liimaa, sakset, leikekirja), piirustusvälineet, lasten musiikki-CD: itä/kasetteja, peliromppuja, DVD: itä/videoita, lapsen oma lokikirja...
- Luonnon ihmeitä on mukava seuraila. Satamissa linnut; kotieläimet: hevoset, lampaat
- Elämykselliset matkakohteet: majakat, vesitornit, sulut, tuulivoimalat
- Puuhamaat ja huvipuistot.
- Kurjalla ja kylmällä säällä kylpylät ja uimahallit. 1 vuotta täyttäneen voi viedä kylpylään.
- Veneilypuuhiin osallistuminen: Ankkurin nosto ja lasku, iskän kanssa ajaminen jne.

VENEAPTEEKKI

- D-vitamiinilisä alle 2-vuotiaille: Jekovit-tipat säilyvät lämpimässä.
- Mukaan otettavaa: Vauvan ja pikkulapsen kuumelääkkeet (supot ja nestemäiset), kyypakkaus käy myös ampiaisten pistoihin, haavanpuhdistustuotteet, palovammavoiteet, laastarit jne.

MUUTA

- Tarkista passit ja matkavakuutukset.